

Prezentē jaunā absolventu monitoringa datus

Publicēts: 08.04.2021.

Šonedēļ Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) prezentēja jauno augstākās izglītības iestāžu absolventu monitoringu. Tas tiek veidots jau otro gadu un tajā tiek analizēta augstskolu absolventu nodarbinātība, ienākumi, populārākas studiju programmas un absolventu pieprasījums darba tirgū.

Monitoringa ir svarīgs divām galvenajām mērķa grupām - topošajiem studentiem un augstskolām. Studentiem pētījums var palīdzēt veikt izvēli par labu konkrētai augstskolai un studiju programmai, savukārt augstskolas pētījumu var izmantot studiju programmu uzlabošanai, jaunu veidošanai, kā arī mārketinga nolūkos, piesaistot jaunus studentus.

Kā preses konferencē atzina Izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska, monitoringa norāda uz esošajām tendencēm augstākajā izglītībā, palīdz izvērtēt studiju programmas un pielāgot tās tirgus prasībām. Monitoringa iezīmē absolventu pārprodukciju sociālo zinātņu jomā (neņemot vērā darba tirgus pieprasījumu) un zemu doktorantūras beidzēju īpatsvaru.

Ļoti atšķirīgais augstskolu sniegums absolventu nodarbinātībā kvalificētajās profesijās atkārtoti apstiprina nepieciešamību turpināt IZM sāktās reformas, mainot augstākās izglītības sistēmas pārvaldību, ieviešot jaunu doktorantūras modeli un ciklisku institucionālo akreditāciju, kā arī paredzot mērķētu valsts atbalstu augstākās izglītības iegūšanai (piemēram, valsts galvotus kredītus) studijām augstskolās ar labākiem absolventu rezultātiem darba tirgū.

IZM Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktora vietniece politikas ieviešanas un monitoringa jomā Diāna Laipniece atzina, ka monitoringa palīdzēs veidot datus balstītu augstākās izglītības politiku nākotnē. Monitoringa dati pierāda, ka visbiežāk jaunieši izvēlas studēt sociālo, komerczinību, humanitāro un tiesību virzienu augstskolās, kur ir vislielākais absolventu

skaits. Taču jāsaprot, ka nodarbinātība šajos virzienos ir zem vidējā rādītāja - 76,9%. Vidējā nodarbinātība augstskolu absolventiem ir 80%. Monitorings apskata arī absolventu ienākumus, uzsākot darba gaitas un tas ir vidēji par 30% augstāks nekā vidējā alga valstī.

Salīdzinot dažādas tematiskās grupas, augstākie vidējie ienākumi ir lauksaimniecības grupas absolventiem, kam seko dabaszinību, matemātikas un IT, kā arī inženierzinātņu, ražošanas un būvniecības grupas absolventiem.

Rihards Blese, LDDK Izglītības un nodarbinātības jomas vadītājs, atzina, ka iegūtie dati ir vērtīgs informācijas avots gan reflektantiem, lai saprastu karjeras un ienākumu izredzes, izvēloties savu studiju virzienu un konkrētu augstskolu, gan augstākās izglītības iestādēm, pilnveidojot studiju kvalitāti, gan politikas veidotājiem, īstenojot mērķtiecīgu politikas plānošanu un rīcībpolitikas izmaiņas. Pētījumi pierāda, ka pieprasījums pēc speciālistiem ar augstāko izglītību nākotnē tikai pieaugs un būs nepieciešami tieši STEM jomas speciālisti, kur paredzams šīs jomas speciālistu trūkums nākotnē.

Absolventu monitoringa rezultāti Latvijā pirmo reizi tika publicēti 2020. gadā. Turpmāk katra gada absolventu grupu monitorēs 10 gadu ilgā periodā.

[Absolventu monitoringa prezentācija.](#)

<https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/prezente-jauna-absolventu-monitoringa-datus>